

**Deutsche Minderheitenselbstverwaltung
der Stadt Miskolc mit Komitatsrecht
Német Nemzetiségi Önkormányzat
Levelezési cím: 3535 Miskolc, Bartók Béla út 54**

JK: 314.026-18/2016.

J e g y z ő k ö n y v

Készült: Miskolc Megyei Jogú Város Német Nemzetiségi Önkormányzatának **2016. december 12. napján 16 óra 30 perces kezdettel** megtartott közmeghallgatásán, Miskolc Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalának Tetőtéri Tárgyalójában.

Jelen vannak: Dr. Lange László elnök és Volcz Dénes elnök-helyettes

Miskolc Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal részéről:

Forgácsné dr. Vattay Zita jogi ügyintéző a jegyző képviselőjében, Sipos Melinda önkormányzati ügyintéző

Távol maradt: Lange László Gergely testületi tag

A lakosság részéről megjelent: a mellékelt jelenléti ív

Dr. Lange László elnök: Magyarország Alaptörvényének XXIX. cikk (1) bekezdése szerint „A Magyarországon élő nemzetiségek államalkotó tényezők...” a (3) bekezdés szerint „A Magyarországon élő nemzetiségek jogaira vonatkozó részletes szabályokat ...sarkalatos törvény határozza meg.”

Az Alaptörvény (4) bekezdése szerint a sarkalatos törvény olyan törvény, amelynek elfogadásához és módosításához a jelen lévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazata szükséges. A 2011. évi népszámlálás eredménye alapján a nem kötelező kérdések körében lévő nemzetiségi hovatartozásra országosan mintegy 4-500 ezer ember vallotta magát német nemzetiséghez tartozónak. 2014. évben az országban megalakult körülbelül 3400 települési önkormányzat mellett 1/3-ban jött létre német nemzetiségi önkormányzat is. Rátkán az a különleges helyzet alakult ki, hogy a települési önkormányzat egyben nemzetiségi önkormányzat is, tekintettel arra, hogy a település polgárai nagy számban jelezték a nemzetiségi hovatartozásukat. A 2014. évi helyhatósági választások során Miskolcon az országosan bejegyzett 13-ból 9 nemzetiségi önkormányzat alakult meg. Tekintve, hogy a gondjaik, problémáik általában közös tőről fakadnak, ezért azok kezelésében, gondozásában szoros kapcsolat alakult ki közöttük. Miskolcon körülbelül 950 fő jelezte, hogy közel áll a német nemzetiséghez. Sajnos azonban a helyhatósági választások alkalmával a német nemzetiségi képviselők megválasztása során csupán töredéknyien vettek részt a szavazáson. Persze ennek azért más oka is volt, ekkor kellett színt vallani, hogy helyhatósági választáson vagy önkormányzati képviselőt választ valaki, vagy nemzetiségi képviselőt. Később a jogalkotók rájöttek, hogy ez nem volt helyes döntés és módosítottak rajta.

A nemzetiségek jogállásáról szóló 2011. évi CLXXIX törvény 97. §-a alapján a nemzetiségi önkormányzatoknak is évente legalább egyszer közmeghallgatást kell tartani. Ezért vannak itt, hogy megtartsák a Német Nemzetiségi Önkormányzat közmeghallgatását.

Tisztelettel köszönt mindenkit.

Tekintve, hogy a közmeghallgatás is testületi ülés, így az arra vonatkozó jogszabályi előírásokat ez alkalommal is figyelembe kell venni és be kell tartani.

Bejelenti, hogy a Testület 2 fővel határozatképes, a közmeghallgatás ülését megnyitja.

Jegyzőkönyvvezetőnek Sipos Melindát javasolja megválasztani, kéri szavazzanak a javaslat elfogadásáról.

A Testület 2 igen szavazattal egyhangúlag megbízta Sipos Melindát a jegyzőkönyv vezetéssel.

Dr. Lange László elnök: Volcz Dénest javasolja jegyzőkönyv-hitelesítőnek. Kéri, szavazzanak a javaslat elfogadásáról.

A Testület 2 igen szavazattal egyhangúlag megválasztotta Volcz Dénest a jegyzőkönyv-hitelesítői feladat ellátására.

Dr. Lange László elnök: A közmeghallgatás meghívója és közérdekű közleménye a helyben szokásos módon meghirdetésre került.

Kéri, szavazzanak arról, hogy a mai testületi ülésen – a meghívó szerint – közmeghallgatást tartanak.

A Testület 2 igen szavazattal az ülés napirendjét a meghívóban foglaltak szerint állapította meg.

Dr. Lange László elnök: A Polgármesteri Hivatal dolgozóin, a nemzetiségi önkormányzatukkal szimpatizáló választópolgárokon, az együttműködő partnereiken, az érdeklődőkön túl, a felhívásuknak eleget téve különböző intézmények képviselőit is meghívták, jelenlétüket elvárták volna.

A Miskolci Német Nemzetiségi Önkormányzat tagja a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Területi Német Nemzetiségi Önkormányzatnak, illetve tagjai a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Német Nemzetiségi Önkormányzatok által létrehozott Egyesületnek. Mindkét testületi szerv ülésein és programjain rendszeresen részt vesznek, képviselik Miskolc város német nemzetiségéhez tartozókat. Ezek nem a saját, vagy a települési önkormányzatuk programjai, azonban fontosnak ítélik a jelenlétüket akár úgy is, hogy az eseményeknek helyszínt biztosítanak.

Mielőtt a részletekre térne, meg kell említenie Miskolc Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalával való kapcsolatukat. Azt gondolják, hogy elsősorban folyamatos és élő. Talán ez a két szó a legkifejezőbb, legjellemzőbb. Folyamatos, mert a működésük, vagy programszervezésük közben bármilyen gondjuk, nehézségük adódik, vagy adódott, jó tudniuk, hogy van segítség. Élő, mert talán nincs olyan hét, hogy valamilyen valós ok miatt fel ne keressék a Hivatalt, vagy annak munkatársait. És ha már a munkatársakról ejtett szó, itt ragadja meg az alkalmat, hogy mindnyájuk nevében a Hivatal dolgozóinak – így a jelenlévőkön keresztül – megköszönik segítségüket, támogatásukat. Nélkülük képtelenek lennének a feladatok kezelésére, ellátására, megoldására.

Sorra veszi a korábbi évekből visszatérő programjaikat, eredményeiket. Minden esztendőben január 22-én megemlékeznek a Vár utcai emléktáblánál a „malenkij robot”-ra elhurcoltakról, áldozatokról. Évente 1-1 alkalommal német nyelvű katolikus rítusú szentmise megszervezésében vesznek részt. Kezdeményezésükre a Szent István Katolikus Rádióban a megyehatáron túl is, minden nap két alkalommal hallható német nyelven a napi evangélium. Kétévenként, eddig összesen három alkalommal meghívták a Szekszárdi Német Színházat vendégszereplésre. Ilyenkor kettő előadást mutattak be német nyelven a gyermekek és az ifjúság, illetve a felnőttek részére, az események kivetítőn magyarul is követhetőek. Ugyancsak önkormányzatuk kezdeményezte, hogy a Miskolc Város Napján átadásra kerülő kitüntető címek sorába a Közgyűlés vegye fel a Pro Minoritatae címet is. Erre sor került, majd néhány évvel ezelőtt sikerült elérniük, hogy a cím mellé a város Közgyűlése biztosítson a kitüntetettnek nettó 100.000 forint összeget is.

Megszervezték a „Student Police” programot, amelynek keretében a városban nyelvet beszélő középiskolás diákok számára biztosították az 50 órás közösségi munka teljesítésének lehetőségét. Önkormányzatuk kereste meg az iskolákat, ajánlottak lehetőséget a diákok számára. A programban

részvevők számára a kulturált megjelenéshez formaruhát is biztosítottak. A Miskolci Önkormányzati Rendészet elkészítette a diákok vezénylését és beosztását és járőrtársként részt vettek a szolgálatban. Az előző három önkormányzati ciklusban is éltek a jogszabály által ajánlott lehetőséggel és a bíróság zavartalan működésének biztosítása érdekében ülnököket választottak. Egy kutatóval szerződést kötöttek, melynek kapcsán egy éven keresztül feltérképezte az 1944-45. között Miskolc és környező településeikről a „malenkij robotra” elhurcoltak emlékiratait. Minden esztendőben az iskolák mellett működő, a nyelvi képzést elősegítő alapítványok részére jelentős pénzügyi támogatásokat biztosítanak. Állampolgári kérelemre indult eljárásban részt vettek német névhasználat engedélyezési eljárásban. Karácsonykor minden esztendőben részt vesznek a „Szegények öregek” Karácsonyán, amely alkalmával a szervezőkkel együtt több mint 400 rászorultnak biztosítanak meleg ételt, készítenek csomagot. Az együttműködéseik keretében jelen vannak a városban működő nemzetiségek kulturális eseményein.

A visszatérő eseményeiken túl sorra veszi a 2016 éveket, amelyeket a „malenkij robot” emlékévé szelleme hatotta át. Január az elhurcolás megemlékezésével kezdődött. Mivel a kutatások igen ígéretesnek tűnnek, az emlékévre tekintettel ebben az esztendőben is szerződtek azok folytatására. Tavasszal a Célpont Ifjúsági Iroda felkérésére együttműködtek, melynek keretében részt vettek egy vetélkedő szervezésében a város középiskolái számára, ahol egy 16 pontból álló német vonatkozású városi emléktesztet állítottak össze, a pénzügyi támogatáson túl. Mivel Miskolc 1945 januárjában gyűjtőhely volt, ahová a környező településekről, Szerencsről is ide hozták az elhurcoltakat, ezért a Pécs-Baranya Megyei Egyesület által kezdeményezett „Lágerjárat!” nevű program előkészítésében, miskolci szervezésében, lebonyolításában közreműködtek. Örömmel tájékoztatja az érdeklődőket, hogy több mint 600 fő vett részt a kiállítás megtekintésén egy hónap alatt. Áprilisban ugyancsak jelen voltak Budapesten a Széchenyi Könyvtárban, ahol a Nemzetközi Gulágkutatók Társasága szervezett emlékülést, amelyen nagyon színvonalas, történészek által új információkat nyújtottak a közvélemény számára. Május 11. Miskolc Város Napja, és idén az ünnepi közgyűlést megtisztelte az aschaffenburgi német testvérváros delegációja. A Német-Magyar Baráti Kör elnök asszonyával tölthettek néhány órát, amelyen tájékoztatták eredményeikről és terveikről. A nyár folyamán ismét megszervezték a „Student Police” programot. Az előző évekhez képest annyi eltéréssel, hogy más nyelvet beszélő diákokat is bevontak a programba. Testületük úgy döntött, hogy a legtöbb órát teljesítő első három diák 15, 10, és 5 ezer forint pénzügyi támogatásban részesüljön. Az elmúlt évek tudományos kutatásai eredményeinek publikálására szeptemberben pályázatot nyújtottak be, amely részben eredményes lett, így február 25-én a gulág év zárásaként a két év kutatási eredményét könyv formájában meg tudják jelentetni. Email-ben megkeresték a város középiskoláit annak érdekében, hogy egy-egy összevont rendhagyó történelem óra keretében a túlélők, mint a legautentikusabb személyek szívesen megosztanák emlékeiket, beszéljenek a meghurcoltatásuk körülményeiről, időszakáról. Eddig 4 középiskolában voltak az alsószolcai 88 éves Plós Mihály bácsival, aki az összes közül a legfiatalabb. Róla annyit érdemes tudni, hogy 6-an voltak testvérek, amelyből egy időben 3 fő volt kényszermunkatáborban 4 évig és egy testvére pedig a fronton. Az elhurcoltak közül mind hazajöttek és még élnek. A német kormány az oroszok által kényszermunkára elhurcoltak részére 2500 euró egyszeri támogatást biztosít bizonyos feltételek mellett. A kérelmet 2017 decemberéig lehet benyújtani. Hét túlélő és néhány hozzátartozó igénylésében működtek közre. Megköszönik a Regionális Irodának a segítséget. Egy korábbi életjáradékos kárpótlás kifizetésében vettek részt, mert az életjáradékot minden esztendő elején a Nyugdíj Igazgatóságnak át kell számolni, és a nyugdíj összegét az összeggel emelni kell. Erre, ebben az esztendőben egy nem miskolci túlélő esetében októberig nem került sor, ezért kért segítséget, melyet megoldott, megkapta a különbözetet, és azóta az emelt összeggel kapja a nyugdíját.

Pályázati felhívást tettek közzé a „Student Police” programban részt vett diákok számára, mely szerint „Az én történetem” címmel küldjék meg a szolgálati idő alatt történt eseményekről az írásaikat, amelyeket a Polgármesteri Hivatalhoz tartozó Miskolc Holdingon keresztül közzétesznek. Miután megjelent az interneten, ott lehet az osztálytársaiknak, barátaiknak, rokonaiknak véleményt nyilvánítani. Az első három, aki a legtöbb pozitív szavazatot kapja az értékelést követően újabb 15,

10 és 5 ezer forint pénzjutalmat kap. A „malenkij robot” emlékévképcsán a város és környéke középiskolás diákjai részére egy másik pályázati felhívást tettek közzé, amely arra irányul, hogy a hallgatók a képzőművészet széles tárházát felhasználva a „malenkij robottal” kapcsolatos gondolataikat, érzéseiket, érzelmeiket fejezzék ki és nyújtsák be alkotásaikat, amelyeket egy művészekből álló szakmai zsűri fog anonim módon rangsorolni. Az első három mű alkotója itt is pénzjutalomban részesül. November 25. és december 18. között Miskolcon ismét közlekedik a mikulásvonat. Ezért úgy döntöttek, hogy az az öt iskola és egy óvoda részére, amelyik a legtöbb segítséget nyújtotta a 2016. évi munkájukhoz, összesen 55 jegyet biztosítanak egy azonos napra. Az elmúlt évekhez hasonlóan ebben az esztendőben is támogatják a három iskola mellett működő alapítványokat. Ezek elsősorban német–magyar két tanítási nyelvű iskolák. Megtették az első lépést abba az irányba, hogy a Miskolci Német Nemzetiségi Önkormányzathoz tartozó asszonyok és férfiak legalább egy része egységes öltözékben meg tudjon jelenni. Az első körben 4 női öltözetet készítettek. A Nemzetiségek Napján a hölgyeik egy része már ünneplőben volt és nagy tetszést arattak. Decemberben ismét lesz karácsony, ismét lesz „Szegények-öregék Karácsonya”, amelyen részt vesznek és anyagilag is támogatják az eseményt.

Terveink, elképzeléseink 2017-re vonatkozóan a következők. Előrebocsátja, hogy azokat a programokat, amelyek a korábbi években beváltak, van rájuk igény, azt természetesen szeretnék tovább folytatni. A részben nyertes pályázatuknak köszönhetően végre több évi tudományos munka számos új információval megjelenhet, közkincsé válhat. A könyvbemutató várható időpontja 2017. február 25. Ezen a napon a „malenkij robot” képzőművészeti felhívásra beérkezett anyagokból egy kiállítás megnyitójára is sor kerül. A szakmai zsűri által legjobbaknak ítélt elismerő pénzjutalmak átadása is ekkor lesz. Megjegyzi, a benyújtott pályaművekből szeretnének egy középiskoláról középiskolára járó vándorkiállítást szervezni. Mivel Miskolc gyűjtőhely volt, úgy a Vár utcai megemlékezést követően jó lenne, ha legalább fel tudnák sorolni, hogy melyik településről hány embert gyűjtöttek be és szállítottak el innen. Szeretnének a protestáns egyházak képviselőivel vagy a gimnáziumaik vezetőivel egyeztetni, hogy a katolikus rítuson túl a saját szertartásaiknak megfelelően mikor tarthatnak a diákok és a város polgárai számára német nyelven istentiszteletet. Régi vágyuk válna valóra, ha végre létrehoznának egy alapítványt, amelynek nehézségei mellett számos előnyét látják. Szeretnék végre megkapni a majláthi-temető kezelői jogát, ahol az urnás temetési lehetőség fenntartása mellett egy kegyeleti parkot is kialakítanának. Jó lenne egy tájházat korhű eszközökkel berendezni, illetve a „felszabadítás” közben 1944 decemberében a környéken elesett katonák halálainak körülményeit bemutatni, személyes jellegű adatait közreadni. Tudják, hogy a döntéshozók számára egy látványtervet kellene csináltatniuk, amely hűen ábrázolná az elképzeléseiket, de ez megint pénz kérdése. Ahogy lehetőségük adódik erre, akkor tudják mindezt meglépni. 1944 decemberében és 45-ben a „malenkij robotra” elhurcolt személyek a városból és környező településeiből érkezők begyűjtésében Miskolcnak kulcsfontosságú, dicstelen szerep jutott. A Vár utca végén, a diósgyőri városrészben van egy emléktábla, amit minden évben január 22. napján a diósgyőriek elhurcolásának napján a Vitézi Rend, az egyházi méltóságok, a Polgármesteri Hivatal tisztségviselőivel megkoszorúzzák és elhelyezik a kegyelet virágait. Álláspontjuk szerint ez nem elég, ezen az emlékhelyen túl kellene lépniük, és a városban egy arra alkalmas helyet kellene találniuk, amely kifejezné azt a történelmi tényt, hogy gyűjtőhelyként Miskolcra több ezer embert vittek el.

Ettől vannak vidámabb és talán elérhetőbb céljaik is, ilyen a Német-Magyar Két Tanítási Nyelvű Iskolában a német táncház megszervezése, amelyre komoly lehetőséget látnak. Tavaly a Szekszárdi Német Színház a német egyesítés napjára időzített október 3-i vendégszereplését lemondta és áthelyezte 2017. március 1-jére. Javasolni fogják a települési és nemzetiségi önkormányzatok közötti együttműködés felülvizsgálata során, hogy az önkormányzat által létrehozott és részben fenntartott nonprofit kft., amely a Miskolci Naplót megjelenteti, hasábjai között időközönként tartson fenn egy részt, amelyen a nemzetiségek eseményeiket megjelentethetik díjmentesen.

A tisztelt megjelentek hallhattak a múlttól, hallhattak a nehézségeikről és terveikről. Amennyiben vannak kérdéseik, kéri, hogy fogalmazzák meg, mondják el. Amennyiben nincs, megköszöni a türelmet és a megjelenést.

A közmeghallgatás bezárását követően engedjék meg, hogy egy kis üdítőre és egy kis pogácsára mindenkit meghívjanak, hátha kötetlenebb beszélgetés kapcsán könnyebb, oldottabb lesz a kommunikáció.

Megállapítja, hogy nincs kérdés, így 17.00 órakor a közmeghallgatást bezárja.

K. m. f.

Dr. Lange László
elnök

Volcz Dénes
jegyzőkönyv-hitelesítő

Forgácsné dr. Vattay Zita
jogi ügyintéző

Sipos Melinda
jegyzőkönyvvezető

A jegyzőkönyv törvényességi véleményezésre bemutatva:

Dr. Alakszai Zoltán
jegyző